

законъ въ еволюцията на човѣка. Ако оставите водата въ една щерна да стои цѣли четири — петъ месеца, безъ да се раздвижва, тя ще жабуняса, ще се развали. Обаче, ако отъ време на време раздвижвате тази вода, тя ще запази своята свежестъ. Следователно, съмнението е така необходимо за човѣка, както вѣтроветъ сж необходими за природата. Ако нѣмаше вѣтрове, водата въ природата би стояла въ покой, вследствие на което би изгубила своята прѣснота. Ако нѣмаше вѣтрове въ природата, и растенията не биха могли да растатъ, да се обновяватъ. Чрезъ вѣтроветъ растенията, дърветата се каляватъ, соковетъ имъ се пренасятъ по цѣлия организъмъ, а сжщевременно добиватъ и по-голѣмъ устой. Такова нѣщо представятъ и страданията въ човѣшкия животъ. Тѣ внасятъ опрѣсняване, обновяване, изобщо, въ живота. Такова нѣщо е съмнението. Човѣкъ живѣе повече въ водна срѣда, отколкото въ твърда. Следователно, ако не дойдатъ вѣтрове и въ човѣшкия животъ — страдания, съмнения, които да го раздвижатъ, има опасностъ този животъ да изчезне. Историята на народитъ, както и на отдѣлнитъ лица, презъ всички времена и епохи до днесъ, ни показва, че следъ всѣко страдание, индивидуално, или общочовѣшко, винаги въ съзнанието на хората прониква нова свѣтлина, новъ проспектъ, ново разбирање за живота. Значи, въ който моментъ човѣкъ разбере вжтрешния смисълъ на страданията, животътъ му ще се проясни и осмисли.

Ще приведа единъ примѣръ, да видите, какво представятъ страданията за човѣка, и кога той може да се освободи отъ тѣхъ. Представете си, че отивате въ една пустиня и носите съ себе си едно шише съ вода. По невнимание, шишето пада отъ ржцетъ ви и се счупва. Вие веднага се хващате за главата, ужасенъ, разтревоженъ, че сте счутили шишето и разлѣли водата. Защо се смущавате? Защото разбирате цената на водата въ пустинята, а не знаете, отде можете да намѣрите вода за пиене. Ако не намѣрите вода въ пустинята, животътъ ви е въ опасностъ. Казвамъ: не се смущавайте! — Какъ да не се смущавамъ? Въ тази вода бѣше моятъ животъ. — Елате съ мене, азъ ще ви покажа, де има чиста, хубава вода. Тръгваме заедно, и азъ ви завеждамъ на разстояние нѣколко метра отъ мѣстото, дето счупихте шишето. На това мѣсто има изворъ, отъ който блика чиста, кристална вода. — Пийте сега вода, колкото искате! Вие се напивате добре съ вода, а следъ това напѣлвате друго шише отъ тази вода. — При това положение,